

तरी, सर्व विभागीय कार्यालयांना कलविण्यात येते की, त्यांनी त्यांच्या अधिनस्त येणाऱ्या सर्व संस्थांना,

१. "राज्यातील अल्पसंख्याक समुदायातील उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्ती योजना" या योजनेची माहिती संस्थेत डिक्रिया व योजनेसाठी पात्र असलेल्या सर्व अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना कळण्यासाठी संरक्षेच्या दरहानी भागातील सूचना फलकावर, संरक्षेच्या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्याबाबत सूचित करावे. जेणेकरून योजनेसाठी पात्र असलेला कोणताही अल्पसंख्याक विद्यार्थी इक्षणिक वर्ष २०२२-२३ करिता, वाढीव शिष्यवृत्तीच्या लाभासाठी अर्ज भरण्यापासून दंचित राहणार नाही.
२. तरोच, संरक्षेत शिकणाऱ्या उपरोक्त योजनेसाठी पात्र असलेल्या सर्व अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना संदर्भ क्र.४ चा अल्पसंख्याक शिष्यवृत्ती योजनेच्या सुधारित शासन निर्णय व संदर्भ क्र.५ चे शासन शुद्धीपत्रक यांतील अटी व शार्टनुसार ईक्षणिक वर्ष २०२२-२३ पासून "प्रत्यक्ष ईक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क किंवा रु.५० हजार यापैकी जी रक्कम कमी असेल ती रक्कम शिष्यवृत्ती म्हणून विद्यार्थ्यांना आदा करण्यात येणार आहे याबाबत कळविण्यासाठी व त्यातील अटी व शर्टनुसार डीचीटी पोटलवरील अर्ज तपासणी (मंजूर / नामंजूर) करण्याबाबत सूचित करण्यात यावे. जेणेकरून ईक्षणिक वर्ष २०२२-२३ करिता, जास्तीत जास्त पात्र अल्पसंख्याक विद्यार्थी यादर याहीव शिष्यवृत्ती राकमेचा लाभ प्राप्त करू शकतील.

विनोद-

(डॉ. विनोद म. मोहितकर,
प्र.संचालक, तंत्रशिक्षण, मुंबई.)

- प्रत. १) मा. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, ४ था मजला, मुंबई-३२ यांना माहितीसाठी सविनय सादर.
२) मा. सचिव, अल्पसंख्याक विकास विभाग, ७ वा मजला, मुंबई-३२ यांना माहितीसाठी सविनय सादर.

दिनांक : ११ APR 2023

पृष्ठ क्र. तंत्रशिक्षण/MahaDBT/ अल्पसंख्याक शिष्यवृत्ती /२२-२३/ १२९६

प्रति,

प्राचार्य/संचालक,
सर्व शासकीय, अनुदानित व खाजगी विना अनुदानित व कायम विनाअनुदानित
पदवी/पदव्युत्तर पदवी व पदविका संस्था, नागपूर विभाग,
नागपूर.

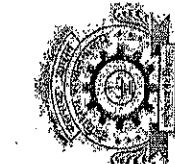
पत्रात नमुद केल्याप्रमाणे सर्व संस्थांना कठविण्यात करण्यात येते की, महाराष्ट्री पोर्टल वरील अल्पसंख्याक समुदायातील विद्यार्थ्यांकिता राबविण्यात येणारी शिष्यवृत्ती योजना ही सन २०२०-२३ पासून सुधारीत रक्कम यात आहे. तरी सर्व संस्थांनी, सदर संर्तीभूत शासन निर्णयात नमुद केल्याप्रमाणे सुधारीत अटी व शर्टनुसार संबंधित विद्यार्थ्यांच्या अंजवर कार्यवाही करावी.

(डॉ. मनोज भा. डायग्वाण)

प्र. संहस्रालक,
तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय,
नागपूर

महाराष्ट्र शासन

तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य.

३, महापालि का मार्ग, पत्र पेटी क्र.१९६७, मुंबई ४०० ००९.

दूरध्वनी क्र.०२२-६८५९४८८८/४८८७

ई-गोल—desk.96@dtet.maharashtra.gov.in, वेबसाइट : <http://www.dtet.maharashtra.gov.in>

तात्काळ : पोस्ट /ई-मेलबारे

प्रति,

सहस्रालक,

तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय,
मुंबई/पुणे/नाशिक/औरंगाबाद/अमरावती/नागपूर

क्रमांक : १८/तंशिसं/डीवीटी/विकाप/२०२२-२३/९०६५
दिनांक : २५ / ०३ / २०२३

विषय :- राज्यालील अल्पसंख्याक समुदायातील उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्तीबाबतची सुधारित शिष्यवृती योजना बाबत....

- संदर्भ :- १. संचालनालयाचे पत्र क्र. १८/तंशिसं/डीवीटी/विकाप/२०२२-२३/२३७ दि.२४/०८/२०२२.
 २. संचालनालयाचे पत्र क्र. १८/तंशिसं/डीवीटी/पोटल्ड्वारे (संकेतास्थळ <https://mahadbt.maharashtra.gov.in>)
 ३. अल्पसंख्याक विकास विभाग इा. निर्णय क्र. अविवि-२०११/प्र.क्र.४४/११/का-६ दि.०४/१०/२०११
 ४. अल्पसंख्याक विकास विभाग इा. निर्णय क्र. अविवि/२०२०/प्र.क्र.५०/का-६ दि.०४/१०/२०२२.
 ५. अल्पसंख्याक विकास विभाग शासन शुद्धीपत्रक क्र. अविवि/२०२०/प्र.क्र.५०/का-६ दि.२७/०३/२०२३.

सन २०१८-१९ या वर्षापासून माहिती व तंत्रज्ञान संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई यांच्याकडून महाराष्ट्र शासनाच्या विषिध योजनांकरिता बनविण्यात आलेल्या महाराष्ट्रीय पोटल्ड्वारे (संकेतास्थळ <https://mahadbt.maharashtra.gov.in>) तंत्रशिक्षण संचालनालयाकडून खालील योजना राबविण्यात येतात.

१. राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृती योजना
२. डॉ. पंजाबराव देशमुख वर्चतिगृह निवाहभता योजना
३. उच्च व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसध्ये शिक्षण घेणाऱ्या राज्यातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृती योजना

शेषांगिक वर्ष २०२२-२३ करिता, संदर्भ क्र.१ च्या पत्रान्यें महाराष्ट्रीय पोटल्ड्वर नोंदविकृत असणाऱ्या (Registered Institute) संस्थांना, संस्थांची माहिती (Institute Profile) अद्यायावत करण्यासाठी व संदर्भ क्र.२ पत्राच्ये विद्यार्थ्यांना अर्ज भरण्यासाठी डीवीटी पोटल्ड शुल करण्यात आल्याबाबत कळविण्यात आलेले आहे.

या संचालनालयामार्फत राबविण्यात येत असलेल्या उपरोक्त “उच्च व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसध्ये शिक्षण घेणाऱ्या राज्यालील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृती योजना” अंतर्गत संदर्भ क्र.३ च्या शासन निर्णयानुसार, यापूर्वी (सन २०१९-२२ पर्यंत) अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांला, ज्या शैक्षणिक अभ्यासक्रमांसध्ये शिक्षण घेत असेल, त्या अभ्यासक्रमाकरिता आकारण्यात येणारे प्रत्येक वार्षिक कौशलग्राहक शुल्क किंवा रु.२५,०००/- यापैकी जी रक्कम कमी असेल तेवढी रक्कम शिष्यवृती म्हणून देण्यात येत होती.

(कृ.मा.प)

उपरोक्त विषयानुसार, अल्पसंख्याक विकास संदर्भ क्र.४ अन्वये अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या शिष्यवृत्ती योजनेचा सुधारित शासन निणिय व संदर्भ क्र. ५ अन्वये सदर सुधारित शासन निणियाचे शुद्धीपत्रक निर्गमित केला आहे, ज्याची प्रत सोबत जोडली आहे. कृपया त्याचे अवलोकन करावे. सदर सुधारित शासन निणियानुसार, सदर योजनेचा लाभ हा शिक्षणिक वर्ष २०२२-२३ व त्यापूर्वी ज्या विद्यार्थ्यांनी प्रेक्षण घेतला आहे व संख्या विविध शैक्षणिक सात्रात शिकत आहे अशा महाराष्ट्रातील अधिवासांधारक व वादग्रस्त महाराष्ट्र – कर्नाटक सीमा क्षेत्रातील विद्यार्थ्यांसह जे-विद्यार्थी विविध अटीच शार्टीची पूर्तीता करतील अशा सर्व पात्र विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ पासून “प्रत्यक्ष शैक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क किंवा रु.५० हजार यामिकी जी रक्कम कमी असेल ती रक्कम शिष्यवृत्ती रुपून विद्यार्थ्यांना अदा करण्यात येणार आहे.” तसेच योजनेच्या विविध अटी व शार्टीमध्ये संदर्भ क्र.४ व ५ च्या शासन तिण व शुद्धीपत्रकानुसार खालीलप्रमाणे बदल करण्यात आलेला आहे.

- १) सदर योजनांतर्गत पात्र विद्यार्थ्यांनि अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतल्यानंतर संपूर्ण अभ्यासक्रमाच्या एकूण कालावधीत दोन किंवा त्यापेक्षा अधिक वेळा पूर्णतः अनुतीर्ण झाल्यामुळे त्या अभ्यासक्रमाच्या पुढील शैक्षणिक वर्षासाठी प्रवेश निभाला नसल्यास संबंधित विद्यार्थी अभ्यासक्रमाच्या उर्वरित कालावधीसाठी सदर योजनेतर्गत लाभाकरिता कायमस्वरूपी अपावृ ठरेल अगिं सदरची अट, पूर्वलक्षी प्रभावाने लागू न करता ती शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ पासून विविध विहित अभ्यासक्रमांच्या प्रथम वर्षात / थेट द्वितीय वर्षात नव्याने प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना लागू राहील.
- २) विद्यार्थ्यांचे आधार कार्ड नंबर, बँक खात्याशी संलग्नित असणे यांवेळ खाते चालू, स्थितीत असणे आवश्यक आहे.
- ३) सदर योजनेचा लाभ हा आर्थिकहट्ट्या दुर्बल कुटुंबातील अपत्य संखेचा विचार न करता कुटुंबातील कोणत्याही दोन पात्र अपत्यांना अनुद्देश्य राहिल.
- ४) विद्यार्थी ज्या शैक्षणिक वर्षाच्या शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज करीत आहे त्या वर्षापूर्वीच्या वितीप वर्षावरै उत्पन्न विचारांत घेऊन तहसिलदार अथवा संस्थम प्राधिकाच्यावे उत्पन्नावै प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्येक राहिल. ज्या विद्यार्थ्यांचे पालक आयकर भरत असतील अशा प्रकरणी पालकांच्या आयकर विवरणाची सत्यप्रत देखील तहसिलदारांच्या स्वाक्षरीच्या उत्पन्नात दारखल्यासोबत जोडणे आवश्यक आहे.
- ५) मंजूर शिष्यवृत्तीची रक्कम दोन हप्त्यात विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्न बँक खात्यात महाराष्ट्र शासनाच्या डीवीटी पोर्टलद्वारे थेट जमा केली जाईल.
- ६) सदर योजनांतर्गत लाभ घेण्यासाठी संबंधित शैक्षणिक वर्षात इच्छुक अर्जदार विद्यार्थ्यांची प्रवेशित अभ्यासक्रमांसाठी उपस्थिती बायोमॅट्रिक उपस्थिती प्रणालीवर नोंदविणे अपेक्षित आहे. तथापि ज्या शैक्षणिक संस्थेत अद्याप बायोमॅट्रिक उपस्थिती प्रणाली तांत्रिक अथवा अन्य कारणामुळे नाहुरुस्त असल्यास संस्थेने विद्यार्थ्यांची उपस्थिती प्रचलित कायमपद्धतीनुसार नोंदविणे आवश्यक राहिल.
- ७) शिष्यवृत्ती लाभाच्या दुसर्या हप्त्यात विद्यार्थ्यांच्या सत्रातील विद्यार्थ्यांची किमान ३० टक्के इतकी उपस्थिती व लागतपूर्वीच्या सत्र परीक्षेस बसणे आवश्यक असेल. तथापि प्रथम सत्रामध्ये देण्यात येणाऱ्या शिष्यवृत्तीच्या पहिल्या हप्त्याच्या रकमेसाठी विद्यार्थ्यांची उपस्थिती व परीक्षेबाबती माहिती विचारात घेण्यात येणार नाही. फरंचु त्यापुढील सर्व सत्राकरिता उर्वरित शिष्यवृत्तीची रक्कम अदा करण्यापूर्वी त्या विद्यार्थ्यांची लागतपूर्वीच्या सत्रातील किमान ५० टक्के इतकी उपस्थिती व लागतपूर्वीच्या सत्र परीक्षेस बसणे आवश्यक असेल.

રાજ્યાતીલ અલ્પસંખ્યાક સમુદ્ધાતીલ
ઉચ્ચશિક્ષણ ઘેણા-યા વિદ્યાર્થીઓ
શિષ્ટવૃત્તીબાધતીલી સુધારિત શિષ્ટવૃત્તી
યોજના.

મહારાષ્ટ્ર શાસન

અલ્પસંખ્યાક વિકાસ વિભાગ

શાસન નિર્ણય ક્રમાંક : અધિવિ ૨૦૨૦/પ્ર.ક્ર.૫૦/કા-૬,

માદામ કામા માર્ગ, હૃતાત્મા રાજગુરુ ચૌક,
મંત્રાલય, મુંબઈ- ૪૦૦ ૦૩૨

દિનાંક - ૦૪ ઑક્ટોબર, ૨૦૨૨

વાચો:-

- ૧) અલ્પસંખ્યાક વિકાસ વિભાગ, શાસન નિર્ણય ક્રમાંક અધિવિ -૨૦૦૯ / પ્ર.ક્ર. ૪૬ / ૦૯ / કા-૧,
દિનાંક ૫/૨/૨૦૦૯.
- ૨) અલ્પસંખ્યાક વિકાસ વિભાગ, શાસન નિર્ણય, ક્રમાંક અધિવિ - ૨૦૧૦ / પ્ર.ક્ર. ૨૧૨ / ૦૯ / કા.૪,
દિનાંક ૩/૨/૨૦૧૦.
- ૩) અલ્પસંખ્યાક વિકાસ વિભાગ, શાસન નિર્ણય ક્રમાંક અધિવિ -૨૦૧૦ / પ્ર.ક્ર. ૧૧૨ / ૧૦ / કા.૬,
દિનાંક ૨૨/૦૭/૨૦૧૦.
- ૪) અલ્પસંખ્યાક વિકાસ વિભાગ, શાસન નિર્ણય ક્રમાંક અધિવિ -૨૦૧૧ / પ્ર.ક્ર. ૪૪ / ૧૧ / કા.૬,
દિનાંક ૧૪/૧૦/૨૦૧૧.
- ૫) ઉચ્ચ વ તંત્ર શિક્ષણ વિભાગ, શાસન નિર્ણય ક્રમાંક - સંકીર્ણ - ૨૦૧૭ / પ્ર.ક્ર. ૩૩૨ / તાંશિ-૪,
દિનાંક ૭ / ૧૦ / ૨૦૧૭.
- ૬) ઉચ્ચ વ તંત્ર શિક્ષણ વિભાગ, શાસન નિર્ણય ક્રમાંક - ટીઈએમ - ૨૦૧૮ / પ્ર.ક્ર. ૩૫ / તાંશિ-૪,
દિનાંક ૩૧ / ૦૩ / ૨૦૧૮.
- ૭) અલ્પસંખ્યાક વિકાસ વિભાગ, શાસન નિર્ણય ક્રમાંક- અધિવિ-૨૦૧૭ / પ્ર ક્ર ૪ / કા-૧
દિનાંક ૧૦/૦૧/૨૦૧૭.

પ્રસ્તાવના:-

- રાજ્યાતીલ મુસ્લિમ, બૌદ્ધ, રિષ્ણ, જૈન, શીક્ષણ, પારસી વિદ્યુતી / જ્યુયા અલ્પસંખ્યાક સમુદ્ધાતીલ
વિદ્યાર્થીકરિતા રાજ્ય શાસનદ્વારે સન ૨૦૦૮-૨૦૦૯ પાસુન શિષ્ટવૃત્તી યોજના રાબદ્ધિકત યેત આહે.
૨. સદર યોજનેચી વ્યાપ્તી વાડવિણ્યાસ વ શિષ્ટવૃત્તીચિયા રકમેત વાઢ કરવિણ્યાસ વ હી યોજના સન ૨૦૨૨-
૨૩ પાસુન પુરીલપ્રમાણે સુધારીત ર્ચલપાત રાબદ્ધિકત યેત આહે.

શાસન નિર્ણય :-

- ૧) યા સંદર્ભત યા પૂર્વી શાસનને યા ધોરણચા અનુષેણને નિર્મિત કેલેલ્યા સર્વ શાસન
નિર્ણયાતીલ પુઢે નમૂદ બાબીસંદર્ભતીલ અઠી અધિકમીત કરુન ઉર્ધ્વરિત અઠી અબધિત ઠેણ્યાત યાવ્યાત.
૧) અભ્યાસક્રમાં-
- ૨) અલ્પસંખ્યાક સમુદ્ધાતીલ વિદ્યાર્થીકરિતા પુરીલ અસ્યાસક્રમાસાઠી સુધારિત શિષ્ટવૃત્તી યોજના
રાબદ્ધિકત યાવી.
ક) માન્યતાપ્રાપ્ત વૈદ્યકીય, અર્થવૈદ્યકીય અભ્યાસક્રમ, તાંત્રિક વ વ્યાવરાયિક અભ્યાસક્રમ તસેવ ઉચ્ચ
વ તંત્રશિક્ષણ વિભાગાકંઈલ દિ. ૭ ઑક્ટોબર ૨૦૧૭ ચાય શાસન નિર્ણયાનુસાર પાત્ર ઠરવિણ્યાત આલેલા
સર્વ અભ્યાસક્રમત પૂર્ણકાળિન પદવી / પદવિકા / પદવીચ્ચા અભ્યાસક્રમત હિક્ષણ ઘેત
અસલેલ્યા વિદ્યાર્થીકરિતા સદર શિષ્ટવૃત્તી યોજના લાગ્ય રાહીલ.
ખ) યા વિવાય ઉચ્ચ વ તંત્ર વિભાગને દિ. ૪/૧૦/૨૦૧૭ ચાય શાસન નિર્ણયાનંતર, ભવિષ્યાત જલ્દીને
કાહી અભ્યાસક્રમ, રાજર્ષિ છત્રપતી શાહુ મહાસાજ શિક્ષણશુલ્ક શિષ્ટવૃત્તી યોજનેસાઈ પાત્ર ઠરવિલ્યાસ

ग) राज्यतील कृषी विद्यापीठात पूर्णकालीन पदवी / पदविका/ पदव्युत्तर पदवी आम्यासक्रमामध्ये शिकत असलेल्या विद्यार्थ्यांकरिता तसेच कला संचालनालयांकरित असणा-या मान्यताप्राप्त कला महाविद्यालयातील पदवी / पदविका / पदव्युत्तर (पदवी) अम्यासक्रमातील विद्यार्थ्यांना ही शिष्यवृती योजना लागू राहणार आहे.

२. शिष्यवृतीची सुधारित रक्कम :-

या सुधारित शिष्यवृती योजनेकरिता पात्र अम्यासक्रमाकरिता प्रत्यक्ष शैक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क किंवा रु ५० हजार या पेकी ऊ रक्कम कमी असेल ती रक्कम शिष्यवृती म्हणून विद्यार्थ्यांस अदा करण्यात येईल. त्याच्याप्रमाणे १२ वी नंतर उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या आर्ट्स, कॉमर्स, सायन्स या अव्यावसायिक अम्यासक्रमात विक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना त्यांचे शैक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क यांची एकत्रित रक्कम किंवा रु ५,००० या पेकी ऊ रक्कम कमी असेल ती रक्कम शिष्यवृती म्हणून विद्यार्थ्यांस देय होईल.

३. शिष्यवृतीच्या रक्कमेचे वाटप :-

१) संबंधीत अभ्यासक्रमासाठी येणारे प्रत्यक्ष वार्षिक शैक्षणिक व परीक्षा शुल्काची वरील विवरणपत्रात दर्शविल्याप्रमाणे अनुज्ञेय ठरणारी रक्कम वर्षातून दोन हप्प्यात, म्हणजे ऑफस्टेचर अखेर व फेझुवारी अखेर पर्यंत विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्न बँक खात्यात महाराष्ट्र शासनाच्या "DBT Portal" द्वारे थेट जमा केली जाईल. शिष्यवृती लाभाच्या दुसऱ्या हप्प्याताती लगातपूर्वीच्या सत्रातील विद्यार्थ्यांच्या किमान ५० टक्के इतकी उपस्थिती व लगातपूर्वीच्या सत्र परीक्षेस बसणे आवश्यक असेल. तथापि प्रथम सत्रामध्ये देण्यात येणाऱ्या शिष्यवृतीच्या पहिल्या हप्प्याच्या रक्कमेसाठी विद्यार्थ्यांची किमान उपस्थिती व परिशेषाबतची माहिती विचारात घेण्यात येणार नाही. परंतु त्यापुढील सर्व सत्राकरिता उर्वरित शिष्यवृतीची रक्कम अदा करण्यापूर्वी त्या विद्यार्थ्यांची लगातपूर्वीच्या सत्रातील किमान ५० टक्के इतकी उपस्थिती व लगातपूर्वीच्या सत्र परीक्षेस बसणे आवश्यक राहिल. विद्यार्थ्यांचे आधार काढून नवर, बँक खात्यारी संलग्नीत असणे व बँक खाते चालू उपस्थिती असणे आवश्यक आहे. त्याबाबतची सर्व जबाबदारी ही विद्यार्थ्यांची राहिल.

२) या अम्यासक्रमासाठी विद्यार्थ्यांस विष्यवृती दिली जाणार आहे तो अम्यासक्रम जितव्या वर्षाकरिता आहे, त्या संपूर्ण कालावधीसाठी पूर्णविळ, पदवी, पदविका, पदव्युत्तर पदवी आम्यासक्रमात विक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना त्या वर्षाची शिष्यवृती रक्कम देय ठरेल. तथापि विद्यार्थ्यांस शिष्यवृतीचा अर्ज सादर करणे बंधनकारक असेल.

सदर प्रयोजनार्थ प्रत्येक योजनेकरिता सर्वांधित संचालनालय यांनी राष्ट्रीयकृत अथवा अनुसूचित (Scheduled) बँकेत खाते उधडून त्याद्वारे लाभार्थी विद्यार्थ्यांना शिष्यवृती, माहिती तंत्रज्ञान संचालनालयाने विकासित केलेल्या राज्यस्तरीय सहाडीबीटी पोर्टल मार्फत अदा करण्याची कार्यवाही करावी.

४. विद्यार्थ्यांची पात्रता :-

अ) मान्यताप्राप्त विविध अम्यासक्रमांमध्ये सामाचिक प्रवेश चाचणीद्वारे (सीईटी) प्रवेश घेतलेले विद्यार्थी या योजनेसाठी पात्र ठरतील. जे विद्यार्थी सामाचिक प्रवेश चाचणी (सीईटी) न देता उक्त अम्यासक्रम शिकत असतील, ते विद्यार्थी देखील या योजनेचा लाभ हा कुटुंबातील केवळ दोन अपत्र्यापर्यंत मध्यादित असेल.

ब) सदर योजनेचा लाभ हा योजनेचा लाभ घेण्यास पात्र ठरू शकतील.
क) गेल्या शैक्षणिक वर्षात यापूर्वी या योजनेनंतरीत ज्या अलपसंख्याक विद्यार्थ्यांना शिष्यवृती प्रदान करण्यात आली होती, त्या विद्यार्थ्यांपैकी संबंधित अम्यासक्रमाचे मार्गील शैक्षणिक वर्ष यशस्वीरित्या पूर्ण करून पुढील

वर्षत प्रवेश घेतला आहे असे विद्यार्थी, तरेच चालू दोक्षणिक वर्षत नव्याने प्रवेश घेतलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्याना ही शिष्यवृत्ती योजना लागू असेल आणि त्याना आर्थिक स्वरूपात सहाय्य करण्यात येईल.

ड) संचालक, वैद्यकीय विक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई; संचालक, तत्रविक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई; संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे; व महासंचालक कृषी विक्षण संशोधन परिषद पुणे व संचालक, कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई या अंतर्गत योगान्या सर्व महाविद्यालयीन अभ्यासक्रमात शिकत असलेले महाराष्ट्र राज्याचे अल्पसंख्याक विद्यार्थी या योजनेसाठी पात्र राहील.

इ) या शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ धृण्यासाठी संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांच्या कुटुंबाचे सर्व बोतांद्वारे निळणारे वार्षिक उत्पत्त रु ८,०० लक्ष वा त्यापेक्षा कमी असेल असे विद्यार्थी या योजनेसाठी पात्र राहील.

ई) तसेच १२ वी नंतर कला, वाणिज्य, विज्ञान शाखेतील पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमात शिकत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांनी त्यांना ठरून देण्यात आलेल्या देल्प्रक्रमात्रक व कार्यपद्धतीनुसार ते शिकत असलेल्या महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांकडे अर्ज सादर करावा. तदनंतर या सुधारित धोरणानुसार निश्चित केलेल्या आठी व शारीरिक शिष्यवृत्ती निळण्यास पात्र उमेदवारांची निवड संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य पुणे यांच्याकडून करण्यात येईल.

५. विद्यार्थ्यांची अपाक्रता :-

- क) या योजनेअंतर्गत शिष्यवृत्तीधारक विद्यार्थ्याला अन्य शिष्यवृत्ती अथवा विद्यावेतन याचा लाभ घेता येणार नाही.
- ख) जर एखादा विद्यार्थ्याला वैद्यकीय पदवी, पदव्युत्तर या अभ्यासक्रमाच्या त्या वर्षाच्या अंतर्वासिता कालावधीत (Internship Period) काढी पारिश्रमिक मिळत असेल किंवा इतर अभ्यासक्रमाच्या बाबतीत प्रायोगिक प्रविक्षणाच्या (Practical Training) कालावधीत काही भरा / विद्यावेतन मिळत असेल तर त्या कालावधीत अशा विद्यार्थ्यांस शिष्यवृत्ती अदा केली जाणार नाही.
- ग) संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थी महाराष्ट्र राज्याच्या अधिवासी (Domicile) असावा व त्याने माझ्यांकिक शालांत परीक्षा महाराष्ट्र राज्यातून उर्तीपैकी केलेली असावी.
- घ) दूरवध माझ्याम / प्रव्यवहार माझ्याम या द्वारे शिकत असलेले विद्यार्थी व अंशकालिन अभ्यासक्रमात शिकत असलेले विद्यार्थी या योजनेकरिता पात्र राहणार नाहीत.
- ङ) संबंधित विद्यार्थ्यांने संपाचा अवलंब करणे / संपात सहभागी होणे किंवा स्वतःच्या चुकीच्या वर्तनामुळे समाधानकारक दोक्षणिक प्रगती करीत नसल्याबाबत, संबंधित प्राधिका-यांच्या पूर्वप्रवानगीशिवाय अनियमितपणे रेहऱ्यांजर राहणे इत्यादी स्वरूपाचे गैरवरत्न करत असल्याबाबत संबंधित शोक्षणिक संस्थेच्या ग्रम्यांने रेहऱ्यांसी मंजूर करणा-या प्राधिका-यांच्या निवर्तनास आले तर अशा विद्यार्थ्यांची निष्पत्ती थांबविषयात किंवा रद्द करण्यात येईल अथवा प्राधिकारी उचित समजीतील अशा कालावधीपैकी रोखून घेण्यात येईल.
- च) जर एखादा विद्यार्थ्यांनी चुकीच्या माहितीच्या आधारे शिष्यवृत्ती मिळविली असल्याचे निवर्तनास आल्यास त्या विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्ती तात्काळ रद्द करण्यात येईल व त्यास प्रदान करण्यात आलेल्या शिष्यवृत्तीच्या रकमेची वसुली करण्यात येईल. तसेच अशा विद्यार्थ्यांनी नाव कालया घावीत टाकले जाईल व कोणत्याही योजनेअंतर्गत शिष्यवृत्ती मिळण्यास अशा विद्यार्थीस प्रतिबंधित केले जाईल.
- ज) अभ्यासक्रमाच्या उद्योगावरकरिता शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात आली आहे, त्या वर्षमध्ये अभ्यासक्रम शिष्यवृत्तीधारकांने मध्येच सोडला तर अशा विद्यार्थ्यांस प्रदान केलेल्या शिष्यवृत्तीची रकम राज्य शासनास योग्य वाटल्यास त्याच्या / तिच्याकडून वसूल केली जाईल.

६. अर्जीची उपलब्धता:-

या संदर्भात संबंधित नोडल अधिका-यांनी कोणत्या संकेतस्थळावर अर्ज उपलब्ध होईल याचाबत संबंधित महाविद्यालयांना विहीत कालावधीत कार्यपद्धतीसह वेळापत्रक उपलब्ध करून घावे.

७. समन्वय अधिकारी:-

या शिष्यवृत्तीच्या योजनेकरिता खालील अधिकारी त्यांच्या अंतर्गत चालवणा-या संस्था व आशासकमासाठी नोडल अधिकारी पहणून काम पडावील.

- १) संचालक, वैद्यकीय शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- २) संचालक, तंच शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- ३) संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ४) महासंचालक कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे.
- ५) संचालक, कला संचालनालय, महाराष्ट्र, मुंबई.

शिष्यवृत्तीची रवकम, संबंधित नोडल अधिकार्यांनाकृत पात्र विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्नीत बँक खात्यात महाराष्ट्र शासनाच्या “DBT Portal” ह्यारे थेट जमा केली जाईल.

या योजनेनंतर्गत वाटप करण्यात आलेल्या शिष्यवृत्तीची अल्पसंख्यांक विकास विभागाकडून किंवा विभागाने ग्राधिकृत केलेल्या अन्य प्राधिकरणाकडून वेळेवेळी तपासणी करण्यात येईल. या योजनेच्या अंमलजावणीची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित नोडल अधिका-याचाबत संबंधित नोडल अधिका-यांनी आपल्या अधिनस्त सर्व हिस्थण संस्थांना अवगत करावे.

८. अर्जसोबत जोडावधारी कागदपत्रे.

- १) विद्यार्थ्यांनी या योजनेअंतर्गत महाराष्ट्र शासनाच्या DBT PORTAL वर येणा-या सूचनांचे पालन करून Online पढूतीने अर्ज भरावेत.
- २) अधिकारप्रमाणपत्राची साझेकीत प्रत.
- ३) विद्यार्थ्यांने शाळांत परीक्षा व त्यापुढील परीक्षांमध्ये प्राप्त केलेले गुण दरवर्णन-या गुणपत्रिकांच्या साझाकित प्रती. सदरच्या प्रती विद्यार्थ्यांनी स्वतः साझाकीत कराव्यात.
- ४) विद्यार्थी ज्या शैक्षणिक वर्षाच्या शिष्यवृत्ती साठी अर्ज करीत आहे त्या वर्षाच्या लगातपूर्वीच्या वर्षाच्या उत्पत्त्याचा दाखला सादर करणे आवश्यक राहील. विद्यार्थ्यांचे पालक आयकर भरत असल्यास आयकर विवरणपत्राची सत्यप्रत देखील उत्तत्वाचा दाखला करून गृहाव्यधरण्यात येईल. उत्पत्त्याचा दाखला नसलेल्या पालकांनी उत्पत्त्याचे प्रतिज्ञापत्र को-या पेपरवर स्वयंप्रमाणित (Self-Certified) प्रमाणपत्र स्वरूपात सादर करणे आवश्यक आहे (प्रतिज्ञापत्राचा भासूदा सोबत जोडला आहे).

- ५) विद्यार्थ्यांने महाविद्यालयात / शिक्षण संस्थेत प्रवेश घेते वेळी शिक्षणशुल्काची रक्कम भरणा केली असल्यास त्या पावतीची साझेकीत प्रत.

९. लाभाच्या पात्रतेसाठी इतर अटी व शर्ती:-

१. सदर योजनेचा लाभ हा त्रैकाटिक वर्ष २०२२-२३ व त्यापूर्वी ज्या विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतला आहे व सध्या विविध शैक्षणिक सत्रात शिकत आहेत अशा महाराष्ट्रातील अधिकारीसाठीक व वादप्रस्त यांचा करतील अशा सर्व पात्र विवाढ्यांना सीमा क्षेत्रातील विद्यार्थ्यांसह जे विद्यार्थी विविध अटी व शर्तीयी पूर्तता करतील अशा सर्व पात्र विवाढ्यांना त्रैकाटिक वर्ष २०२२-२३ पासून पुढे लाभ अनुज्ञेय असेल. यानुसार योजनेची अंमलबजावणी सर्व संबंधित प्रशासकीय विभागांनी व त्यांच्या अखेत्यारितील संचालनालयांनी करावी तसेच सदर योजनेची अंमलबजावणी

महाराष्ट्रीय पोर्टलद्वारे ऑन-लाईन पड़तीने करण्यासाठी - (१) संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई.
 (२) संचालक, वैद्यकीय शिक्षण आणि संशोधन संचालनालय, मुंबई. (३) संचालक, शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण), पुणे -४११००१ या नोडल अधिकाऱ्याकडून यापूर्वी ही करण्यात येत होती व यापूर्वी ही उक्त नोडल अधिकाऱ्याकडून त्याच्या अख्यायारितील अभ्यासक्रमांसाठी लागू असलेल्या शिष्यवृत्ती योजनेची अंमलबजावणी करण्यात येईल तसेच संचालक, कला संचालनालय, मुंबई व संचालक, कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे यांना त्यांच्या अख्यायारित येणाऱ्या अभ्यासक्रमांसाठी लागू असलेल्या शिष्यवृत्ती योजनेची अंमलबजावणीसाठी नोडल अधिकारी घोषित करण्यात येत आहे.

२. तसेच सक्षम प्राधिकरणाने दिलेले अधिकारी घोषित करण्यात येत आहे.

आवश्यक असेल व ते अभ्यासक्रम पूर्ण होईपर्यंत ग्राह्य धरण्यात येईल.

३. सदर प्रयोजनार्थ लाभाकरिता दरवर्षी अर्ज करताना त्यासंबंधित शेक्षणिक वर्षाच्या लगातपूर्वीच्या विचित्र वर्षाचे उत्पन्न विचारात घेऊन किमान संबंधित तहसिलदार अथवा सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक असेल. संबंधित तहसिलदार अथवा सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र पालकांच्या प्रत्यक्ष उत्पन्नापेक्षा कमी आढळून आल्यास / बोगास आढळून आल्यास सादर प्रमाणपत्र निर्गमित करणारे अधिकारी, संबंधित विद्यार्थी आणि पालकांविरुद्ध फौजिदारी स्वरूपाचा गुहा दाखल करण्यात येईल.

४. सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून संबंधीत विद्यार्थ्यांस कुटुंबाच्या उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र देताना त्या विद्यार्थ्याच्या

पालकांचे (आई व वडील यांचे एकत्रित) वार्षिक उत्पन्न विचारात द्यावे. तसेच या विद्यार्थ्याचे आई, वडील (पालक) हयात नसल्यामुळे उत्पन्न प्रमाणपत्र सादर करण्यास अडचण असल्यास उत्पन्न प्रमाणपत्राएवजी संबंधीत शेक्षणिक संस्थांनी आवश्यक त्या सर्व कागदपत्रांची तपासणी करून त्यामाणे पात्रतेकरीता प्रमाणित करून योजनेची अंमलबजावणी करणाऱ्या सक्षम प्राधिकाऱ्यांस सर्व कागदपत्रांसह शिफारस करावी. अशा प्रकारे प्राप्त शिफाररार्थीच्या आधारे प्रकरणनिहाय तपासणी करून योजनेची अंमलबजावणी करणाऱ्या सक्षम प्राधिकाऱ्याने अशा अनाथ विद्यार्थ्यांना योजनेच्या पात्रतेसाठी प्रमाणपत्र द्यावे.

५. तसेच लाभाकरिता अनुज्ञेय असलेला अभ्यासक्रम सुरु करण्यास शासनाची व संबंधित सक्षम संस्थांची (AICTE / PCI / COA / MCI / NCTE, विद्यापीठ / शिक्षण मंडळ इत्यादी) पूर्वमान्यता व संलग्नता असणे आवश्यक असेल.

६. केंद्र शासनाच्या किंवा राज्य शासनाच्या विविध शिष्यवृत्ती योजनांपेकी केवळ कोणत्याही एकाच योजनेतर्गत लाभ मिळण्यास संबंधित विद्यार्थी पात्र असेल.

७. सदर योजनेच्या लाभाकरिता शासकीय अथवा अनुदानित शेक्षणिक संस्था किंवा शासकीय विद्यार्थी योचेबाबतीच शासनाने निधारित केलेली व अन्य सर्व खाऱ्यांनी अंशात: अनुदानित (टप्पा अनुदानावरील) व कायम विनाअनुदानित शेक्षणिक संस्थांच्याकावरीत संबंधित अधिनियमातील तरतुदीनुसार सक्षम प्राधिकरणाने प्रत्येक वर्षी निश्चित केलेल्या शिक्षण शुल्काची रक्कम, उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाकडील क्र. टीईएम-२०१६ / प्र. क्र. ५५१ / तारिख-४, दिनांक १५/०४/२०१७ रोजीच्या शासन निर्णयात नमूद केलेल्या पद्धतीनुसार यात्र लाभार्थी विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात थेट जमा करण्यात येईल या सुधारित शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत अभ्यासक्रमाकरिता सक्षम प्राधिकरणाने निश्चित केलेल्या प्रत्यक्ष शेक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क किंवा रु. ५० हजार या पेकी जी रक्कम कमी असेल ती रक्कम शिष्यवृत्ती म्हणून विद्यार्थ्यांस अदा करण्यात येईल. त्याचप्रमाणे १२ वी नंतर उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अंतर्गत राबविषयात येणाऱ्या आर्ट्स, कॉमर्स, सायन्स या अव्यावसायिक अभ्यासक्रमात शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना त्यांचे शेक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क यांची एकत्रित रक्कम किंवा रु ५,००० या पेकी जी रक्कम कमी असेल ती रक्कम शिष्यवृत्ती म्हणून विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात थेट जमा करण्यात येईल.

८. सदर योजनानंतर लाभ घेण्यासाठी संबंधित शेषणिक वर्षात इच्छुक अर्जदार विद्यार्थ्याची प्रवेशित अभ्यासक्रमासाठी किमान ५० टक्के उपस्थिती आवश्यक असून सदरची उपस्थिती ही आवारसंलग्नित वायोमेट्रिक उपस्थिती प्रणालीवर विद्यार्थ्यांनी नोंदविणे आवश्यक असेल. तथापि, संबंधित विद्यापीठ / महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ / महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक शिक्षण मंडळ यांच्या प्रचलित नियमानुसार त्यांनी परीक्षांसारख्या अन्य विधिं प्रयोजनार्थ विडित केलेल्या उपस्थितीच्या प्रमाणाची स्वतंत्रपणे सर्व संबंधित विद्यार्थ्यांनी पूर्तीत करणे आवश्यक असेल. तथापि प्रथम सत्रामध्ये देखात येणाऱ्या शिष्यवृत्तीच्या पहिल्या हृदयाच्या रकमेसाठी विद्यार्थ्याची किमान उपस्थिती व परिसेवाबाबतची माहिती विचारात घेण्यात येण नन्हे. परंतु त्यापुढील सर्व चांगोकरिता उर्वरित शिष्यवृत्तीची रुक्म अदाव करण्यापूर्वी त्या विद्यार्थ्यांची लगतपूर्वीच्या सत्रातील किमान ५० टक्के इतकी उपस्थिती व लगतपूर्वीच्या सत्र परीक्षेस बराला असल्याची खात्री करणे आवश्यक असेल.
९. अर्जदार विद्यार्थ्यांस प्रत्येक सत्र अथवा वर्षाची परीक्षा देणे आवश्यक राहील. केवळ विशिष्ट परिस्थितीत विशेषत: आजारपणाच्या कारणास्तव परीक्षा देणे शाक्य झाले नसल्यास तसेवे विद्यार्थी व रोक्षणिक संस्थेने शिफारस केल्यानंतर संबंधित प्रशासकीय विभागाच्या अख्यातारितील उपसचालक / सहसंचालक वा राज्यम अधिकारी यांनी प्रमाणित करणे आवश्यक राहील.
१०. पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्यांने अभ्यासक्रमाकरीता प्रवेश घेतल्यानंतर एखाद्या सत्राची (सेमिस्टरची) परीक्षा दिली नसल्यास अथवा एखाद्या ईक्षणिक वर्षात अनुतीर्ण झाल्याने त्या वर्षासाठी प्रवेश मिळाला नसल्यास पुढील वर्षाकरीता या योजनेनंतरात सदर विद्यार्थी लाभ मिळण्यास अपात्र राहील. तथापि, तदनंतर पुनःशः त्या सत्रात / वर्षात परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर अथवा अंशात: उत्तीर्ण (ATR) झाल्याने त्या अभ्यासक्रमाच्या पुढील ईक्षणिक वर्षासाठी प्रवेश मिळाल्यास सदर योजनेतील लाभासाठी पुढ्हा पात्र ठेणेल.
११. परंतु असे पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्यांने अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतल्यानंतर संपूर्ण अभ्यासक्रमाच्या एकूण कालावधीत दोन किंवा त्यापेक्षा अधिक वेळा पूर्णत: अनुतीर्ण झाल्यामुळे त्या अभ्यासक्रमाच्या पुढील ईक्षणिक वर्षासाठी प्रवेश मिळाला नसल्यास संबंधित विद्यार्थी अभ्यासक्रमाच्या उर्वरित कालावधीसाठी सदर योजनेनंतरात लाभाकरीता कायमस्वरूपी अपात्र ठेणेल.
१२. संबंधित विद्यार्थी स्वतःच्या युक्तीच्या वर्तनामुळे समाधानकारक ईक्षणिक प्रागती करीत नसल्यावधत किंवा संबंधित प्राधिकाराच्या पूर्वप्रवानगीहिवाच अनियमित असणे अथवा गैरहजर राहणे इत्यादी स्वरूपाचे गैरवर्तन करत असल्यावधारत संबंधित ईक्षणिक संरचन्या प्रमुखाने निवर्णनास आणले तर अशा विद्यार्थ्यांची शुल्क शिष्यवृत्ती थांबविण्यात किंवा रद्द करण्यात येईल.
१३. ज्या अभ्यासक्रमाकरीता पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्यांस शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात आली आहे तो अभ्यासक्रम संबंधित विद्यार्थ्यांने मध्येच सोडला तर अशा विद्यार्थ्यांस प्रदान केलेल्या शिष्यवृत्तींची रक्कम राज्य शासनास योराय वाटल्यास त्याच्या / तिच्याकडून वसुल केली जाईल.
१४. लाभार्थी विद्यार्थी व संबंधित शिक्षण संस्था यांनी सदर योजनेनंतरात लाभ घेण्यासाठी सादर केलेल्या अर्जात चुकीची अथवा विद्याभूल करणारी माहिती सादर केलेल्या त्यास उर्वरित अभ्यासक्रमाच्या कालावधीसाठी लाभ देण्यात येणार नाही. तसेच, त्या विद्यार्थ्यांला / संस्थेला त्यांनी सादर केलेल्या चक्कीच्या माहितीच्या आधारे त्यापूर्वी मिळालेल्या लाभाच्या संपूर्ण रक्कमेची व्याजासह वसुली करण्यात येईल व कोणत्याही अन्य योजनेनंतरात संबंधित विद्यार्थ्यांस लाभ मिळण्यास प्रतिबंधित केले जाईल. या संदर्भातील सर्वस्वी जबाबदारी ही योजनेची अंमलबजावणी करणाऱ्या सक्षम प्राधिकाराची असेल.
१५. सदर योजनेमध्ये व त्याच्या अंमलबजावणीबाबत कोणतीही पूर्वसूच्याना न देता बदल अथवा एक्षराणा करण्याचे अधिकार शासनास राहील व असे बदल केल्यामुळे कोणत्याही प्रकारचे नुकसान

झालयांडाबाबताचा दावा कोणत्याही विद्यार्थ्यास किंवा शेक्षणिक संस्थेस अथवा विद्यार्थ्यांच्या पालकांना शासनाच्या विळळ करता येणार नाही.

या योजनेची जाहिरात व प्रसिद्धी “अल्पसंख्याकांच्या समस्यांबाबत संशोधन, प्रशिक्षण व योजनांचा प्रसिद्धी” या योजनेमध्ये व इतर बाबींसाठी राखून ठेवलेल्या तरटुदीतून तसेच या योजनेची प्रभावीपणे पारदर्शी अंमलबजावणी करण्यासाठी योजनेची प्रक्रियेची, प्रवासखर्च, आवश्यक असारी यंत्रसामग्री (संगणक / प्रिंटर, फर्निचर इत्यादी) डीवीटी पोर्टलद्वारे योजना राबविण्यासाठी सेवा देयाकाची रक्कम, खाजगी परिरक्षण, इंटरनेट खर्च, टेलीफोन खर्च, स्टेशनरी, न्यायालयीन प्रकरणे, योजनेच्या निधीवाटपाच्या लेखापरिक्षण यासारख्या विधि बाबीकारिता देणारा खर्च भागविण्याकरिता योजना राबविण्यारा संबंधित नोडल अधिकारी यांना या योजनेसाठी मंजूर करण्यात आलेल्या एकूण निधीपैकी १% रक्कम उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.

सदरवी सुधारित शिक्षावृती योजना मंत्रीमंडळाच्या मान्यतेनंतर लागू करण्यात येत आहे.

सदर योजनेच्या अंमलबजावणीची पूर्ण जबाबदारी संचालक, (वैद्यकीय शिक्षण), वैद्यकीय शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई व संचालक (तंत्र शिक्षण) तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई, महासंचालक, कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे, संचालक कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांची असेल.

सदरहू प्रोजेनेच्या अंमलबलजावणी करिता संचालक (वैद्यकीय शिक्षण), संचालक (तंत्र शिक्षण), संचालक (उच्च शिक्षण), संचालक (कला संचालनालय), संचालक (शिक्षण), कुलसचिव, सर्व विद्यापीठ, आयुक्त (पशुसंवर्धन), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी आपल्या अधिपत्याखालील रैक्षणिक संस्थांना अवगत करावे.

या योजनेतंतर होणारा खर्च मागणी क्रमांक डोऱ्डी १, मुख्यालेखातील २३३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण ०२ समाजकल्याण २०० इतर कार्यक्रम, राज्य योजनातंत्र योजना (०१) (२०) उच्च शिक्षण घेणाऱ्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकारिता शिष्यवृती योजनेकरिता सहायक अनुदान (२२३५-५-३३६) या लेखाशीर्षाली दर्शनविधात येईल व त्या आर्थिक वर्षात या शिर्षाखाली उपलब्ध तरतुदीतून शानविधात येईल.

सदर शासन निर्णय वित विभागाच्या सहमतीने व त्या विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक अनेसं- ४१ / २०२२ / छ्यय-९, दिनांक ११/०२/२०२२ अन्यें निर्गमित करण्यात येत आहे,

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२२१००४९७५७१४९२१४ आसा आहे, हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने सांकेतिक करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

SHASHANK
YASHWANT BARVE

(शासांक य. बर्वे)

अवर सचिव

अल्पसंख्याक विकास विभाग

प्रत,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे अपर मुख्य सचिव
३. मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री अल्पसंख्याक विकास घरांचे खाजगी सचिव

४. सर्व मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
५. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
६. मा. विधानसभा / विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधापंडिल सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
७. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन
८. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. सचिव, अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२. प्रधान महालेखपाल १ / २ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर.
१३. महालेखपाल १ / २ (लेखापरिक्षा), मुंबई / नागपूर.
१४. अधिवान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१५. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
१६. सचालक, (उच्च शिक्षण), उच्च हिक्षण संचालनालय, पुणे
१७. सचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई
१८. सचालक, वैद्यकीय शिक्षण आणि संशोधन संचालनालय, मुंबई
१९. सह सचिव / उप सचिव / कक्ष अधिकारी, अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२०. उपर सचिव (अर्थसंकल्प शास्त्र), अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२१. नियडनस्ती.

राज्यातील अल्पसंख्याक समुदायातील उच्चक्षण
घेणा-या विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृतीबाबतची सुधारित
शिष्यवृती योजना.

महाराष्ट्र शासन

अल्पसंख्याक विकास विभाग

शासन शुद्धीपत्रक क्रमांक : अविवि २०२०/प्र.क्र.५०/का-६,

मादाम कामा मार्ग, हवात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२

दिनांक - २७ मार्च, २०२३

वाचा:-

- १) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक अविवि -२००९ / प्र.क्र. ४६ / ०९ / का-१, दिनांक ५/२/२००९.
- २) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक अविवि -२०१० / प्र.क्र. २१२ / ०९ / का.४, दिनांक ३/३/२०१०.
- ३) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक अविवि -२०१० / प्र.क्र. ११२ / १० / का.६, दिनांक २२/०७/२०१०.
- ४) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक अविवि -२०११ / प्र.क्र. ४४ / ११ / का.६, दिनांक १४/१०/२०११.
- ५) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक - संकीर्ण -२०१७/प्र.क्र.३३२/तांशि-४, दिनांक ७/ १० / २०१७.
- ६) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक - टीईएम - २०१८/प्र.क्र.३५/तांशि-४, दिनांक ३१ / ०३ / २०१८.
- ७) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक- अविवि-२०१७ / प्र क्र ४ / का-९ दिनांक १०/०१/२०१७.
- ८) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक- अविवि-२०२० / प्र क्र ५० / का-६ दिनांक ०४ / १० /२०२२.

अस्तावना:-

राज्यातील मुख्यमंत्री, बौद्ध, खिश्वन, जैन, शिख, पारसी व यहूदी / ज्यु या अल्पसंख्याक समुदायातील विद्यार्थ्यांकरिता राज्य शासनाहारे सन २००८-२००९ पासून शिष्यवृती योजना राबविण्यात येत आहे.

२. सदर योजनेची व्याप्ती वाढविण्यास व शिष्यवृतीच्या रकमेत वाढ करण्यास व ही योजना सन २०२२-२३ पासून पुढीलप्रमाणे सुधारीत रवऱपत राबविण्यास उपरोक्त क्र. ८ येथील शासन

शासन शुद्धीपत्रकः-

उपरोक्त क्रं ८ येथील शासन निर्णयात खालील तक्रृत्यातील “अ” येथे नमूद केलेल्या

मुद्दा / अट च्या ऐवजी सदर तक्रृत्यातील “ब” येथे दर्शविल्यानुसार वाचण्यात यावे.

“अ”	“ब”
शासन निर्णय क्र. अंविति / २०२० / प्र. क्र. ५० / का-६, दि. ०४ / १० / २०२२ मधील अट / मुद्दा पृष्ठ क्र.३ :: विद्यार्थ्यांची पात्रता अंतर्गत-मुद्दा सदर योजनेचा लाभ हा कुटुंबातील केवळ दोन क्र.३)	प्रसतावित सुधारणा सदर योजनेचा लाभ हा आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल कुटुंबातील अपत्य राखेचा विचार न करता कुटुंबातील कोणत्याही दोन पात्र अपत्यांना अनुज्ञेय राहिल.
पृष्ठ क्र.३ :: विद्यार्थ्यांची अपात्रता अंतर्गत-मुद्दा क्र.३) संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थी महाराष्ट्र राज्याच्या अधिवासी असावा व त्याने माध्यमिक शालांत परीक्षा महाराष्ट्र राज्यातून उत्तीर्ण केलेली असावी.	पृष्ठ क्र.३ :: विद्यार्थ्यांची अपात्रता अंतर्गत-मुद्दा क्र.३) संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थी महाराष्ट्र क्र.३ वरील मुद्दा क्र.३ हा मुद्दा :: विद्यार्थ्यांची अपात्रता ऐवजी “विद्यार्थ्यांची पात्रता” या मध्यळया अंतर्गत समाविष्ट करून वाचण्यात यावा.
पृष्ठ क्र.४ :: अर्जासोबत जोडावधार्यी कागदपत्रे अंतर्गत अंतर्गत मुद्दा क्र.४)	पृष्ठ क्र.४ :: अर्जासोबत जोडावधार्यी कागदपत्रे अंतर्गत मुद्दा क्र.४)

विद्यार्थी या होक्षणिक वर्षाच्या शिष्यवृत्ती साठी अर्ज अर्ज करीत आहे त्या वर्षाच्या लागत पूर्वीच्या वर्षाच्या उत्पन्नाचा दाखला सादर करणे आवश्यक राहील. विद्यार्थ्यांची पालक उत्पन्न कर भरत असल्यास आयकर विवरणपत्राची सत्यप्रत देखील उत्पन्नाचा दाखला म्हणून ग्राहय धरण्यात येईल . उत्पन्नाचा दाखला नसलेल्या पालकांनी उत्पन्नांचे प्रतिज्ञापत्र कोऱ्या पेपरवर स्वयंप्रमाणित (Self Certified) प्रमाणपत्र स्वरूपात सादर करणे आवश्यक आहे प्रतिज्ञा पत्राचा मसुदा सोबत जोडला आहे.

विद्यार्थी ज्या होक्षणिक वर्षाच्या शिष्यवृत्ती साठी अर्ज करीत आहे त्या वर्षाच्या लगतपूर्वीच्या वितीय वर्षाचे उत्पन्न विचारात घेऊन तहसिलदार अथवा सक्षम प्राधिकाऱ्याचे उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील.

ज्या विद्यार्थ्यांचे पालक आयकर भरत असतील अशा प्रकरणी पालकांच्या आयकर विवरणपत्राची सत्यप्रत देखील तहसिलदारांच्या स्वाक्षरीच्या उत्पन्नाच्या दाखल्यासोबत जोडणे आवश्यक आहे.

<p>पृष्ठ क्र.६ :: लाभाच्या पात्रतेसाठी इतर अटी व शर्ती</p>	<p>अंतर्गत मुद्दा क्र. ६)</p>	<p>सदर योजनांतर्गत लाभ घेण्यासाठी संबंधित शैक्षणिक वर्षात इच्छुक अर्जदार विद्यार्थ्यांची प्रवेशित अभ्यासक्रमासाठी किमान ५० टक्के उपरिथी आवश्यक असून सदरची उपस्थिती ही आधारसंलग्नित बायोमैट्रीक उपस्थिती प्रणालीवर विद्यार्थ्यांनी नोंदविणे आवश्यक असेल. संबंधित विद्यापिठ / महाराष्ट्र राज्यांतरिक्षण मंडळ / महाराष्ट्र माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ यांच्या प्रचलित नियमानुसार त्यांनी परीक्षांसारख्या अन्य विविध प्रयोजनार्थ विहित केलेल्या उपस्थितीच्या प्रमाणाणांची रखतंत्रपणे सर्व संबंधित विद्यार्थ्यांनी पूरता करणे आवश्यक असेल. तथापि प्रध्यन सत्रामध्ये देण्यात येणाऱ्या विष्णवुतीच्या पहिल्या हप्त्याच्या रकमेसाठी विद्यार्थ्यांची किमान उपस्थिती व परीक्षाबाबतची माहिसी विचारात देण्यात येऊ नये. परंतु त्यापुढील सर्व सत्रांकरिता उर्वरित विष्णवुतीची रकम अदा करण्यापूर्वी त्या विद्यार्थ्यांची लगतपूर्वीच्या सत्रातील किमान ५० टक्के इतकी उपस्थिती व लगतपूर्वीच्या सत्र परिक्षेस बसला असल्याची खात्री करणे आवश्यक असेल.</p>	<p>पृष्ठ क्र.६ :: लाभाच्या पात्रतेसाठी इतर अटी व शर्ती</p>	<p>अंतर्गत मुद्दा क्र. ७)</p>	<p>परंतु असे पात्र लाभार्थी विद्यार्थी अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतल्यानंतर संपूर्ण अभ्यासक्रमाच्या एकूण कालावधीत दोन किंवा त्यापेक्षा अधिक वेळी पूर्णतः अनुतीर्ण ज्ञाल्यामुळे त्या शाल्यामुळे त्या अभ्यासक्रमाच्या पुढील शैक्षणिक वर्षासाठी प्रवेश मिळाला अभ्यासक्रमाच्या उर्वरित कालावधीसाठी सदर योजनेतर्गत लाभाकरीता कायमस्वरूपी अपात्र ठेणेला योजनेतर्गत लाभाकरीता कायमस्वरूपी अपात्र ठेणेला प्रामाणे लागू न करता ती शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ पासून विविध विहित अभ्यासक्रमांच्या प्रथम वर्षत / थेट हितीय वर्षात नव्याने प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना लागू राहील.</p>
---	--------------------------------------	---	---	--------------------------------------	---

उपरोक्त तत्पत्यातील “ब” येथे दर्शविलेल्या प्रशासनाकीय सुधारणांच्यातिरिक्त या शासन निर्णयात कोणताही बदल करण्यात आलेला नाही.

सदर शासन शुद्धीपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.jmaharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेताक २०२०३०७०२०१०७४४ असा आहे. हे शुद्धीपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

SHASHANK
YASHWANT BARVE
(काशांक य. बर्वे)
अवर सचिव

अल्पसंख्याक विकास विभाग

- प्रत,
१. मा. राज्यपालांचे सचिव
 २. मा. मुख्यमंत्रांचे प्रधान सचिव
 ३. मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री अल्पसंख्याक विकास यांचे खाजगी सचिव
 ४. सर्व मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
 ५. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानसंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
 ६. मा. विधानसभा / विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधानसंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
 ७. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन
 ८. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 ९. अपर मुख्य सचिव, अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 - १०.प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 - ११.सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 - १२.प्रधान महालेखापाल १ / २ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर.
 - १३.महालेखापाल १ / २ (लेखापरिषळ), मुंबई / नागपूर.
 - १४.अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
 - १५.निवासी लेखा परिषाकारी अधिकारी, मुंबई.
 - १६.संचालक, (उच्च शिक्षण), उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे
 - १७.संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई
 - १८.संचालक, वैद्यकीय शिक्षण आणि संशोधन संचालनालय, मुंबई
 - १९.सह सचिव / उप सचिव / अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 - २०.अवर सचिव (अर्थसंकल्प शाळा), अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
 - २१.निवडनस्ती.